

Træet som våger over dig

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Mellemtrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

I fortællingerne på norsk og svensk er det oplagt at arbejde med nabosprog.

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Træet som våger over dig

Mellemtrin (5.-6. klasse)

Målet med at arbejde med *Træet som våger over dig* er, at eleverne bearbejder emnet tryghed og iagttager fortællerens stemme, kropssprog og husketeknik. Fortællingen er et folkeeventyr, og fortælleren bruger gentagelser meget tydeligt både med ord, stemmeføring og kropssprog. Quiz og byt bruges til at huske eventyrets detaljer og opbygning.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fremstilling

Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i formelle situationer.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Undersøgelse, Fortolkning, Vurdering, Perspektivering)

Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama, Sprog og kultur, Sproglig bevidsthed)

Eleven kan kommunikere med bevidsthed om sprogets funktion i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kan få styr på handlingen i et folkeeventyr.

Du kan belyse tryghed ud fra forskellige vinkler.

Du kan forklare, hvordan fortælleren bruger stemme og kropssprog?

Du kan selv fortælle et lille udsnit af fortællingen.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Kort samtale om introarket. Især samtale om træer. Afdækning af, hvad træer betyder for eleverne. Gode at klatre i? Lige gyldige? Blomstrende forårstræer. Gyldne efterårstræer. Gamle træer. Unge træer. Juletræer.	Introark Samtale om introarket.
Eleverne lytter 1. gang til eventyret.	Refleksionstekst Lyt til fortællingen 1. gang. Skriv derefter en tekst, hvor du beskriver, hvad du kommer til at tænke på, når du hører teksten.
Efter 2. lytning skal eleverne lave Quiz og byt for at få helt styr på handlingen i eventyret. Et par spørgsmål handler om opmærksomhed på det norske sprog. Hvis eleverne ikke kan blive enige om svarene, kan de spørge læreren. Quiz og byt kan også laves sådan, at den, der spørger, har svaret på sit kort. Så er det lærerarket, der skal bruges.	Quiz og byt Nu får I et spørgsmål hver. Gå først rundt imellem hinanden, gå så sammen to og to og stil jeres spørgsmål til hinanden. Når I er blevet enige om svarene, bytter I kort og finder en ny makker.
Klassesamtale om handling og tolkning af eventyret.	Hvordan forstår I eventyret?
Efter 3. lytning. Fortælleren har en meget levende stemme og et meget aktivt kropssprog. Hjælp eleverne med at se, hvordan fortælleren fanger sin tilhører.	Kropssprog og stemme Skriv noter under 3. lytning. Udfyld arket om kropssprog og stemme.
Lad eleverne øve sig på at fortælle en lille del af fortællingen, hvor de kopierer fortællerens fremstillingsmåde. Træningen kan foregå i små grupper, hvor eleverne hjælper hinanden med at gøre det så godt som muligt. Under fremførelsen kan eleverne bruge hinanden som sufflør for at føle sig mere sikre.	Øv dig i at fortælle et lille udsnit af fortællingen for klassen. I kan bruge hinanden som sufflør.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Udfyld refleksionsarket.

Træet som våger over dig

Træet som våger over dig

Introark

Målet med at arbejde med *Træet som våger over dig* er, at du bearbejder emnet tryghed og iagttager fortællerens stemme, kropssprog og husketeknik. Derefter skal du prøve at kopiere fortællerens virkemidler.

Fortællingen er et folkeeventyr, og fortælleren bruger gentagelser meget tydeligt både med ord, stemmeføring og kropssprog.

Quiz og byt bruges til at huske eventyrets detaljer og opbygning.

Hvem eller hvad passer på dig?

Træet som våger over dig

Refleksionstekst

Hvilke associationer får du, når du hører fortællingen *Træet som våger over dig*? Fx

- Hvem passer på dig?
- Hvem trøster dig, hvis du er ked af det? eller Hvordan trøster du dig selv, hvis du er ked af det?
- Hvordan påvirker fløjtespillet i fortællingen dig?
- Har du et træ, som betyder noget for dig?

Eller - Tænker du på noget helt andet?

Din tekst skal være på 300-350 ord.

Hvad tænker du på?

Quiz og byt - lærerark

Klip kortene ud.

Hver elev får et spørgsmål. Eleverne går rundt imellem hinanden, går sammen to og to og stiller deres spørgsmål til hinanden. Når de er blevet enige om svarene, bytter de kort og finder en ny makker.

Øvelsen kan evt. afsluttes ved, at alle kort bliver lagt i kronologisk orden. Del evt. klassen i små grupper og konkurrer om, hvem som bliver først færdig med et korrekt resultat.

Vi hører om en landsby, et hus og en have. Hvad stod der i haven?	Hvem boede i huset i starten af fortællingen?	Hvad kunne sønnen se oppe fra piletræet?	Hvad skete der med forældrene?
Hvad sagde forældrene til sønnen, inden de døde?	Hvad hørte sønnen, da han klatrede op i træet efter forældrenes død.	Hvad faldt ned i hånden på sønnen, da han sad i træet?	Hvad lavede sønnen ud af grenen?
Hvordan blev sønnens humør, når han spillede på fløjten?	Hvad mente naboerne, når sønnen blev glad?	Hvad gjorde naboerne ved træets grene?	Hvad hørte sønnen fra hjertet af stammen?
Hvad gjorde sønnen, mens han fløjtede 2. gang?	Hvad gjorde naboerne ved træets stamme?	Hvad kunne man se, efter at træet var blevet fældet?	Hvad hørte drengen fra dybet langt nede henne ved træets årringe?
Hvad gjorde naboerne ved rødderne?	Hvorfor var det svært at grave rødderne op?	Hvad brugte naboerne alle rødderne til?	Hvad siger stemmen fra asken til drengen?
Hvor stoppede drengen, da han løb fra naboerne?	Hvor stoppede naboerne, da de løb?	Hvad boblede op af havet?	Hvad gjorde sønnen med frugtens frø?
Hvor mange børn får sønnen?	Hvad gjorde faren foran sine 7 børn?	Hvad sagde faren til sine børn, da han gav dem en del af en frugt?	Hvad hedder en <i>pilefløjte</i> på norsk?
Hvad hedder <i>en have</i> på norsk og hvordan tror du, at ordet staves?	Hvad hedder <i>sort tøj</i> på norsk, og hvordan tror du, at ordene staves?	Hvad hedder <i>en dreng</i> på norsk, og hvordan tror du, at ordet staves?	Hvad symboliserer frugten?

Træet som våger over dig

Quiz og byt - lærerark

Spørgsmål og de rigtige svar.

Hver elev får et spørgsmål. Eleverne går rundt imellem hinanden, går sammen to og to og stiller deres spørgsmål til hinanden. Når de er blevet enige om svarene, bytter de kort, og finder en ny makker.

Øvelsen kan evt. afsluttes ved, at alle kort bliver lagt i kronologisk orden. Del evt. klassen i små grupper og konkurrer om, hvem som bliver først færdig med et korrekt resultat.

Vi hører om en landsby, et hus og en have. Hvad stod der i haven? Et piletræ	Hvem boede i huset i starten af fortællingen? Far, mor og en søn	Hvad kunne sønnen se oppe fra piletræet? Hele landsbyen, skoven, klipperne, havet	Hvad skete der med forældrene? De blev syge og døde
Hvad sagde forældrene til sønnen, inden de døde? Piletræet i haven vil altid våge over dig	Hvad hørte sønnen, da han klatrede op i træet efter forældrenes død. Jeg er træets grene, jeg vil våge over dig	Hvad faldt ned i hånden på sønnen, da han sad i træet? En kvist/gren	Hvad lavede sønnen ud af grenen? En pilefløjte
Hvordan blev sønnens humør, når han spillede på fløjten? Han blev glad	Hvad mente naboerne, når sønnen blev glad? Han skulle græde og sørge	Hvad gjorde naboerne ved træets grene? De savede dem af	Hvad hørte sønnen fra hjertet af stammen? Jeg er træets stamme, jeg vil våge over dig
Hvad gjorde sønnen, mens han fløjtede 2. gang? Han gik rundt om træets stamme	Hvad gjorde naboerne ved træets stamme? De huggede stammen over med deres økser	Hvad kunne man se, efter at træet var blevet fældet? Årringe	Hvad hørte drengen fra dybet langt nede henne ved træets årringe? Jeg er træets rødder, jeg vil våge over dig
Hvad gjorde naboerne ved rødderne? De tog deres spader og gravede dem op	Hvorfor var det svært at grave rødderne op? De var under hele landsbyen	Hvad brugte naboerne alle rødderne til? De lavede et stort bål	Hvad siger stemmen fra asken til drengen? Jeg er træets aske, jeg vil våge over dig
Hvor stoppede drengen, da han løb fra naboerne? Ved en klippe med 100 meter ned til havet	Hvor stoppede naboerne, da de løb? De stoppede slet ikke	Hvad boblede op af havet? En plante, der fik en stor, rød frugt	Hvad gjorde sønnen med frugtens frø? Såede dem i hullerne i landsbyen
Hvor mange børn får sønnen? 7	Hvad gjorde faren foran sine 7 børn? Delte en frugt i 7 dele	Hvad sagde faren til sine børn, da han gav dem en del af en frugt? Dette er træets frugt, det vil våge over dig	Hvad hedder en <i>pilefløjte</i> på norsk? En seljefløyte
Hvad hedder <i>en have</i> på norsk og hvordan tror du, at ordet staves? En hage	Hvad hedder <i>sort tøj</i> på norsk, og hvordan tror du, at ordene staves? Svarte klær	Hvad hedder <i>en dreng</i> på norsk, og hvordan tror du, at ordet staves? En gutt	Hvad symboliserer frugten? En ny begyndelse, nyt liv

Træet som våger over dig

Refleksion

Du har nu arbejdet med *Træet som våger over dig*

Målet med at arbejde med *Træet som våger over dig* var at arbejde med emnet tryghed, herunder at skrive reflekterende, og at lære af fortællerens stemme, kropssprog og husketeknik.

Fortællingen bliver fortalt på norsk. Havde du problemer med at forstå sproget?	Ja Nej Nogle få steder
Hvordan var det at skrive dine refleksioner over fortællingen ned? Og hvordan passede det med at have 300-350 ord til rådighed?	
Kunne du svare på quiz og byt-spørgsmålene?	Alle De fleste Meget få
Hvad lagde du især mærke til i forhold til fortællerens stemme, kropssprog og fortællemåde?	
Hvordan var det at skulle gengive en lille del af fortællingen? Fremførte du for hele klassen? Hvorfor? / Hvorfor ikke?	
Hvad gjorde mest indtryk på dig i <i>Træet som våger over dig</i> ?	